

відповідальність за вчинення статевих зносин з особою, яка не досягла шістнадцяти і чотирнадцяти років відповідно, встановивши при цьому також відповідні санкції.

Підсумовуючи все вище викладене, пропонуємо внести зміни до ст. 155 Кримінального кодексу України, виклавши її наступним чином:

«Стаття 155. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості

1. Статеві зносини з особою, яка не досягла 16 років – караються обмеженням волі на строк до 5 років або позбавлення волі на той самий строк

2. Ті самі дії, вчинені щодо малолітньої особи, або батьком, матір'ю чи особою, яка їх замінює, а так само педагогом, лікарем, вихователем або іншою особою, яка повинна піклуватися про неї, або якщо вони спричинили безплідність чи інші тяжкі наслідки – караються позбавленням волі на строк від 5 років до 8 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого».

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 149 КК УКРАЇНИ

рядовий міліції, курсант 3-го курсу навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС

Волковська Анна Сергіївна

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального права НАВС **Бабаніна В.В.**

Проголосивши, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, держава зобов'язалась всіма доступними засобами та можливостями захищати особу. Одним із злочинних діянь, які посягають на зазначенні охоронювані цінності є торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини.

Однак, проведене комплексне дослідження ознак складу торгівлі людьми або іншої незаконної угоди щодо людини дозволяє стверджувати, що зазначена норма містить низку недоліків, які суттєво можуть вплинути на кваліфікацію та відповідно мати негативні наслідки для слідчої та судової практики. Тому, на нашу думку, необхідно внести суттєві корективи до розуміння об'єктивних та суб'єктивних ознак злочину, передбаченого ст. 149 КК України.

Так, родовим об'єктом торгівлі людьми або іншої незаконної угоди щодо людини необхідно вважати групу однорідних суспільних відносин, що забезпечують не волю, честь та гідність особи, а свободу, честь та гідність особи. В результаті цього аргументовано, що основним безпосереднім об'єктом торгівлі людьми є суспільні відносини, що забезпечують свободу людини. Крім цього визначено, що додатковим факультативним об'єктом – життя, здоров'я, статева свобода чи недоторканість, честь та гідність людини, її трудові права і т.д.

Потерпілим від злочину може бути особа будь-якої статті і будь-якого віку, якщо ж потерпілий не досяг 18 або 14 років, відповідальність настає за ч. 2 або 3 ст. 149 КК України. Було визначено певний термінологічний конфлікт щодо визначення потерпілого в ст. 149 КК України. Так, законодавцем у ч. 1 згаданої норми на означення потерпілого вживається поняття “людина”, а в ч. 2 – “особа”. Тому, можна визначити, що використання в Кримінальному кодексі України цієї неоднозначної термінології є питанням, яке потребує наукового вирішення.

Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 149 КК України може виражатися (проявлятися) у шести різних самостійних формах: торгівля людьми або здійснення іншої незаконної угоди, об'єктом якої є людина, вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, торгівля людьми або здійснення іншої незаконної угоди, об'єктом якої є людина, вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини. Моментом закінчення злочину, передбаченого ст. 149 КК України є фактичне вчинення хоча б однієї дії у перелічених вище формах. Наведені додаткові аргументи, стосовно того, що ознаки об'єктивної сторони основному складі торгівлі людьми слід закріпити в кримінальному законі наступним чином: “Торгівля людьми або здійснення інших незаконних дій, об'єктом яких є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або заволодіння ...”.

Суб'єктом торгівлі людьми є особа фізична, осудна, яка досягла шістнадцятирічного віку, ним може виступати як “продавець” (тобто особа, яка передає за грошову чи іншу матеріальну винагороду потерпілого “покупцю”), так і покупець, за умови, що в кожного з них є мета – експлуатація людини.

Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 149 КК України незалежно від форми її зовнішнього прояву може бути вчинена лише з прямим умислом, а ч. 3 ст. 149 КК України в частині настання інших тяжких наслідків – подвійну форму вини

тобто – умисел (прямий і непрямий) щодо діяння та непрямий умисел або необережність (злочинна самовпевненість або злочинна недбалість) щодо наслідків. Наявність згоди потерпілого свідчить про відсутність прямого умислу на вчинення торгівлі людьми, а отже, і складу злочину в цілому.

Торгівля людьми може бути вчинена з будь-яких мотивів. Метою торгівлі людьми або іншої незаконної угоди є експлуатація, тобто сексуальна експлуатація, використання в порнобізнесі, примусова праця або примусове надання послуг, рабство або звичай подібні до рабства, підневільний стан, залучення в боргову кабалу, вилучення органів, проведення дослідів над людиною без її згоди, усиновлення (удочеріння) з метою наживи, примусова вагітність, втягнення у злочинну діяльність, використання у збройних конфліктах.

КРИМІНАЛЬНО-ПРОВАВА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИЧНОГО ТА ПСИХІЧНОГО ПРИМУСУ

студент 3-го курсу факультету правового забезпечення підприємницької діяльності та психології навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Борщевська Оксана Юріївна

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Киренко С.Г.

Включення фізичного і психічного примусу до обставин, що виключають злочинність діяння в ККУ в 2001 році призвело до виникнення питань щодо застосування цього поняття на практиці, визначення його впливу на кримінально-правову оцінку, недостатності визначення понять психічного і фізичного примусу в кримінальному законі. Держава повинна гарантувати повну реалізацію прав громадянам, тому не можна обмежитися лише включенням в систему обставин, що виключають злочинність діяння фізичного і психічного примусу, треба забезпечити достатню регламентацію цих понять в законодавстві.

Примус позбавляє особу права вибору, ставить особу в ситуацію, коли воля особи зазнає зовнішнього втручання, вольова ознака у діяннях такої особи опосередкована, тому на сучасному рівні законодавство потребує не тільки визначення понять «фізичного примусу» та «психічного примусу», але й визначення умов їх правомірності.